

Quistrebert Brothers, Sirja-Liisa Eelma

Zoom

17.10.2025 – 17.01.2026

Jorge Luis Borges kirjutas, et iga kirjanik loob enda eelkäijaid ise, ühendades uueks järjepidevuseks ajaloos hajutatud tegelasi, võimaldades neid mõista teistmoodi kui enne teda. See kehtib ka kunstnike kohta, ja mitte ainult mineviku eelkäijate, vaid ka oleviku kaasamõtlejate avastamises. Midagi sarnast juhtus, kui Sirja-Liisa Eelma kätte sattus Florian ja Michael Quistreberti näituse kataloog. Loominguliste paralleelide äratundmine päädis siinse ühisnäitusega, mille pealkiri võiks viidata muu hulgas töömeetodile – pildikadreerimise või sidevahendi mõistes. Mõlemad autorid eksponeerivad uusi teoseid, mis jätkavad nende loomingu varasemaid liine ja ehitavad dialoogi sarnasuste vahel, neid võimendamata või teadlikult sobitamata. Oluline roll on siin geomeetriliste struktuuride semantilisel potentsiaalil: võimel mõtiskleda oma kunstimeediumi ajaloo ja hetkeseisu üle, aga ka traditsioonilise ornamendi kombel avada nappide vahenditega olemuslikke protsesse. Põnevaid mängu loob omakorda kombinatoorikameetod, mis seab eri viisil kokku piiratud arvu elemente, hoidudes seejuures visuaalsest ületootmisest ning osutades vastupanu tänapäeva infouputusele; kaasates kunstikogemusse meditatiivse ja hüpnootilise aspekti. Sedaviisi on kunstnikel õnnestunud luua avatud kujundeid, millele võib omistada väga erinevaid tähendusi.

Jätkates oma uurimust maali kui peegli teemal, tegeleb Eelma paradoksiga „peegel pole pilt, ometi on pilt selle pinnal“. Tema maalide põhikujund võib olla peegel, aken, omaette maal – vihje teise kujutise võimalikkusele, autori poolt elegantselt ja puhastavalt õhku jäetud potentsiaal; mitte ühtegi pilti, aga samas kõik pildid, mis võiksid seal kunagi olla. Värvitoonide õrn varieerimine viib kummastava optilise meelepetteni: eri tooni pindade kõrvutuses sünnib peegelas helendav efekt. Arhitektuurse elemendina peegeldavad maalikujundi kontuure raamid, mis meenutavad psalmilaudu või gootipäraseid tabernaakleid ning muudavad Eelma maaliansambli terviklikuks installatsiooniks. Quistrebertide nelikteos paneb mõtlema portreemaali ja opkunsti ruumiillusioonidest, valguse ja varju, värvide ja geomeetria müstilistest dimensioonidest, arvu neli sümboolsusest – triksterlikust kaardisoldatist õndsast evangelistini ja kosmoloogiast ning alkeemiast antroposoofiani. Lisaks eksponeeritakse teost-dialoogi helimaastike ja sajanditaguste sünesteetiliste maalikogemustega. Koos Eelma installatsiooniga jõustavad need maalimeediumid ja kahemõõtmelised kujutised laiemalt, jõudes totaalsema ruumikäsituseni.

Elnara Taidre

Näitust toetab Eesti Kultuurkapital.

Quistrebert Brothers (vennad Florian (s 1982) ja Michael Quistrebert (s 1976)) on viimase kahe aastakümne jooksul abstraktset maalikunsti ümber mõtestanud, kasutades laia valikut tehnikaid – alates toorest õlivärvist, tööstuslikust autovärvist ja modelleerimisvastast kuni epoksiidini. Prantsusmaalt pärit kunstnikeduo teadlikult dekoratiivne looming uurib valguse, ruumi ja arhitektuuri vahekordi, luues illusiooni helendusest ja sügavusest. Varjutuste ja hajutustega töötades loovad nad katkestuse ja jätkuvuse efekte, mida vaataja pilk omaenda moel taasloob, lähtudes võrkkesta püsivuse mõjust; geomeetriselised vormid lahustuvad sageli keemilise ebastabiilsuse erutuses. Nii Florian kui Michael Quistrebert on lõpetanud Nantes'i Kunstiakadeemia (Ecole des Beaux Arts Nantes) ning osalenud näitustel alates 2006. aastast. Quistrebert Brothers'ite loomingut on eksponeeritud arvukatel soolo- ja grupinäitustel nii Prantsusmaal, Hollandis kui mujal. Nad on pälvinud ja olnud nomineeritud mitmetele auhindadele, sh Prix Marcel Duchamp'ile 2014. aastal.

Sirja-Liisa Eelma (s 1973) on eesti maalikunstnik, kelle minimalistlikus laadis kontseptuaalse loomingu läbivateks teemadeks on tühjus, vaikus ning nähtava ja nähtamatu suhe. Tema loomingut iseloomustab meditatiivsus ja õrnus, tema teosed loovad vaatajale ruumi puhkehetkeks ja sisekaemuseks. Eelmat paelub ruumipoeetika, tema maalid ja installatsioonid on sageli kohaspetsiifilised, olles üles ehitatud kujundi näilise korduse printsiibile ning varjundi- ja motiivimängudele. Sirja-Liisa Eelma on lõpetanud Eesti Kunstiakadeemia maali erialal (1996). Viimastel aastatel on toimunud tema isikunäitused nt KUMU kunstimuseumis (2024), Tartu Kunstimajas (2023) ja Tallinna Kunstihoone galeriis (2021). Samuti on ta osalenud grupinäitustel nt Tallinna Kunstihoone Lasnamäe Paviljonis (Eesti Kunstnike Liidu XX ja XXIII kevadnäitused (2020, 2023)) ja Zuzeumis Lätis (2022). Alates 2021. aastast on Eelma Eesti Kunstiakadeemia maali osakonna külalisdotsent ning kirjutab alates 2018. aastast EKA doktorikoolis autoetnograafilist uurimistööd „Tühjuse paradoks. Maalipraktika, (näituse)ruumist ümbritseva oleku muutmiseni“.

Näitusel olevad teosed (päripäeva)

Sirja-Liisa Eelma, *Peegel. Soovist näha. XI*, õli lõuendil, 55×50 cm, 2025

Sirja-Liisa Eelma, *Peegel. Soovist näha. I*, õli lõuendil, 55×50cm, 2025

Sirja-Liisa Eelma, *Peegel. Soovist näha. V*, õli lõuendil, 55×50 cm, 2025

Quistrebert Brothers, *Firescape*, kotiriidele pihustatud tint, 200×300 cm, 2020

Sirja-Liisa Eelma. *Peegel. Soovist näha. XV* (Raamitud), õli lõuendil, mdf, 90×50 cm (koos raamiga 201×109 cm), 2025

Sirja-Liisa Eelma. *Peegel. Soovist näha. VII* (Raamitud), õli lõuendil, mdf, 55×50 cm (koos raamiga 201×109 cm), 2025

Sirja-Liisa Eelma. *Peegel. Soovist näha. IX–X* (Raamitud kokku), õli lõuendil, mdf, 90×50 cm (koos raamiga 157×109 cm)

Sirja-Liisa Eelma. *Peegel. Soovist näha. XVII17* (Raamitud), õli lõuendil, mdf, 90x100 cm (koos raamiga 157x109cm)

Quistrebert Brothers, *Valet 1*, akrüül lõuendil, 100×60 + 30×30 cm, 2025

Quistrebert Brothers, *Valet 2*, akrüül lõuendil, 100×60 + 30×30 cm, 2025

Quistrebert Brothers, *Valet 3*, akrüül lõuendil, 100×60 + 30×30 cm, 2025

Quistrebert Brothers, *Valet 4*, akrüül lõuendil, 100×60 + 30×30 cm, 2025